

Utlåtande 2012: RVIII (Dnr 328-2036/2011)

Teaterverksamhet i S:t Jacobi, Vällingby
Motion (2011:58) av Kaj Nordquist och Bengt Roxne (båda S)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motion (2011:58) av Kaj Nordquist och Bengt Roxne (båda S) om ”Teaterverksamhet i S:t Jacobi, Vällingby” anses besvarad med hänvisning till vad som anförs i detta utlåtande.

Föredragande borgarrådet Madeleine Sjöstedt anför följande.

Ärendet

Kaj Nordquist och Bengt Roxne (båda S) har i en motion (2011:58) föreslagit att staden ska vidta åtgärder för att starta teaterverksamhet i S:t Jacobi, Vällingby. Därutöver föreslår de att staden ska undersöka förutsättningarna för att Stockholms stadsteater förlägger en lämplig del av sin verksamhet till teater-scenen i S:t Jacobi skola.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, kulturnämnden, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd och Stockholms Stadsteater AB.

Stadsledningskontoret anser att en etablering av Stockholms stadsteater i Vällingby skulle förbättra tillgängligheten för de boende i västerort men samtidigt försämra densamma för de boende i övriga staden, om inte ett betydande

resurstillskott ges till Stockholms stadsteater. Stadsledningskontoret ställer sig därför tveksamt till motionärernas förslag.

Kulturnämnden instämmer i motionärernas analys om att det professionella kulturutbudet i Hässelby-Vällingby är skralt. Nämnden framhåller dock att vilket kulturutbud som bör växa fram ska ske mot bakgrund av vad som efterfrågas lokalt. Vidare framhåller nämnden möjligheterna med det nya kultur- och integrationsstödet vars målsättningar är att nå nya målgrupper.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd instämmer i motionärernas iakttagelse att kulturutbudet är litet i stadsdelen. Nämnden framhåller vidare att den utpekade lokalen mycket väl kan användas till professionell teaterverksamhet.

Stockholms Stadsteater AB ställer sig inte främmande för att etablera teaterverksamhet i Vällingby centrum men anser att den nuvarande verksamheten vid Sergels torg inte får beröras av en sådan satsning. Stockholms stadsteater efterlyser därför en kraftfull resursförstärkning om en ny scen ska etableras i Vällingby. Vidare anser Stockholms stadsteater att man måste ha i åtanke de stora krav på teknisk och produktionsteknisk standard modern teaterverksamhet ställer.

Mina synpunkter

Stockholms stad har höga ambitioner när det gäller teaterscenen i Stockholm både gällande den konstnärliga kvaliteten och den publika räckvidden.

Stockholms stadsteater har utvecklats på ett mycket tillfredsställande sätt och hade enligt den senaste årsredovisningen 2010 strax över 463 000 besökare. Antalet föreställningar som teatern satte upp var samma år 1628. Båda dessa siffror är både historiskt sett och i jämförelser med andra jämförbara teatrar mycket höga. Genom Parkteatern försöker Stadsteatern nå nya målgrupper och genom teaterns närvaro i Skärholmen har Stadsteatern en närvaro i ytterstaden.

Jämte Stadsteatern satsar Stockholms stad ansevärd belopp på teaterföreställningar producerade inom det fria kulturlivet genom stadens kulturstöd. Ett kulturstöd, värt att nämna i sammanhanget, som vuxit dramatiskt sedan 2006.

För att särskilt barn och ungdomar ska ta del av professionell och högkvalitativ teater subventionerar staden för- och grundskolors scenkonstbesök. Detta är en stödordning som Stockholms stad för verksamhetsåret 2012 höjt med omkring 40 procent.

Precis som motionärerna påpekar, och som också framkommer i remissvaren, finns det dock områden i Stockholms stad där det kulturella utbudet inte är tillfredsställande. Ett sådant område är Vällingby centrum, särskilt ledsamt är

detta givetvis mot bakgrund av den centrala roll som kulturen tänktes ha i Vällingby vid tiden för centrumanläggningens uppförande.

Genom den höjning av kulturstödet som beslutats i stadens budget samt de nya reglerna som inom kort implementeras för detsamma skapas möjligheter för fria aktörer att söka medel från kulturförvaltningen för att etablera teaterverksamhet – eller annan kulturverksamhet – i Vällingby centrum. Ett sådant initiativ skulle även ha den fördelen att det växte fram från lokala aktörers engagemang och dessas bedömningar om vilken kulturverksamhet som skulle kunna vara framgångsrik i just Vällingby centrum. Den, av motionärerna, föreslagna lokalen är dock mindre lämpad då denna hyrs ut till en väl etablerad skola.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion om ”Teaterverksamhet i S:t Jacobi, Vällingby”

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Karin Wanngård* (S) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Bifalla motionen
2. Anföra följande:

Vi tycker att det är en mycket bra motion som tar upp den viktiga frågan om bristen på kulturutbud i Hässelby-Vällingby.

Biblioteket i Hässelby Strand stängdes för mer än 3 år sedan och ett nytt bibliotek i Hässelby gård har planerats länge men omintetgjorts gång på gång. Bakom den senaste fördröjningen ligger majoritetens olyckliga Boulton-affär.

I Vällingby C står medborgarhuset Trappan tomt i väntan på reparationer och verksamheten bedrivs i tillfälliga lokaler som inte fullt ut motsvarar de behov som kunde tillfredställas i de ordinarie lokalerna. Verksamheten är reducerad sedan två år, i avvaktan på den ombyggnad och modernisering som Svenska Bostäder har hela ansvaret för.

Musiklivet har mist lokaler för konserter och andra evenemang. Konstnärerna har förlorat lokaler för utställningar då både Trappan tvingats minska sin utställningsverksamhet och Plaisiren vid Hässelby Slott, har helt försvunnit. Slottet är ju numera sålt och privatiserat.

Vi instämmer med kulturförvaltningen som i sitt tjänsteutlåtande styrker behovet av mer professionell kultur i Hässelby-Vällingby men de menar att det gäller mer innehållet än lokaler.

Vi tror dock att tillgång till lokaler oftast är en absolut nödvändig förutsättning för att verksamheter ska kunna sätta igång och bedrivas. Lokalen på S:t Jacobi skola är utmärkt för ändamålet och man bör undersöka förutsättningarna för att starta reguljär verksamhet där. Samtidigt bör en dialog inledas med Stockholms stadsteater om möjligheterna att använda scenen för gästspel eller annan verksamhet, och vi förutsätter att teatern beviljas extra medel för det.

Reservation anfördes av borgarrådet *Daniel Helldén* (MP) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att

1. stärka kulturens möjligheter och infrastruktur i området Vällingby/Hässelby
2. vidta åtgärder för att scenen i S:t Jakobi skola används i betydligt högre utsträckning för teater och annan scenkonst
3. i övrigt framföra

Ett tillgängligt och brett kulturutbud är avgörande för ett hållbart och vitalt Stockholm. En växande stad behöver ett växande kulturliv. Möjligheter till kulturupplevelser måste finnas i alla stadsdelar och staden behöver stärka sin kulturpolitik där den är som svagast – i ytterstaden. Vällingby-Hässelby är tyvärr ett område där kulturutbudet minskat under de senaste åren. Med detta som bakgrund är motionärernas initiativ till att stärka teaterlivet i Vällingby/Hässelby mycket viktigt och intressant. Det finns också andra områden såsom Tensta/Rinkeby/Järva där möjligheten till kulturupplevelser behöver bli många fler.

Kommunen har ett stort ansvar för att främja kulturens tillväxt, och det bör ske genom infrastrukturella satsningar. Tillgång till bra lokaler med rimliga hyror är en förutsättning för att det fria kulturlivet ska kunna växa. Lokalen på S:t Jacobi skola är utmärkt för såväl teaterverksamhet som annan scenkonst, och staden bör därför undersöka förutsättningarna för att starta reguljär verksamhet där. Samtidigt bör en dialog inledas med Stockholms stadsteater om möjligheterna att använda scenen för gästspel eller annan verksamhet, under förutsättning att teatern beviljas extra medel. Kulturutbudet ska självklart även utvecklas i dialog med kulturutövare och med de stockholmare som ska ta del av kulturen.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2011:58) av Kaj Nordquist och Bengt Roxne (båda S) om ”Teaterverksamhet i S:t Jacobi, Vällingby” anses besvarad med hänvisning till vad som anförs i detta utlåtande.

Stockholm den

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Madeleine Sjöstedt

Ylva Tengblad

ÄRENDET

Kaj Nordquist och Bengt Roxne (båda S) föreslår i sin motion att staden:

- vidtar åtgärder för att starta teaterverksamhet i S:t Jacobi, Vällingby
- undersöker förutsättningarna för att Stockholms stadsteater förlägger en lämplig del av sin verksamhet till teaterscenen i S:t Jacobi skola.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, kulturnämnden, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd och Stockholms Stadsteater AB.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 9 januari 2012 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret finner att om verksamhet som idag bedrivs i stadsteaterns lokaler i Kulturhuset skulle flyttas till Vällingby så skulle förvisso tillgängligheten till teater förbättras för de boende i västerort men försämras för de boende i övriga staden. För att driva en teater krävs både installation av teaterteknisk utrustning och inköp av apparatur samt personella förstärkningar. Det innebär att om stadsteaterns verksamhet är tänkt att utökas med en scen med utökat spelprogram jämfört med idag så krävs ett betydande resurstillskott. Detta blir fallet även om befintlig verksamhet skulle flyttas till en ny scen i S:t Jacobi. Stadsledningskontoret ställer sig därför tveksamt till motionärernas förslag.

Stadsledningskontoret föreslår att motion (2011:58) om ”Teaterverksamhet i S:t Jacobi” av Kaj Nordquist och Bengt Roxne (båda S) anses besvarad med hänvisning till vad som sagts i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Kulturnämnden

Kulturnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 13 december 2011 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Ann Mari Engel (V), Anna Greta Leijon m.fl. (S) och Mats Berglund (MP), *bilaga 1*.

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 1 december 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Motionärerna föreslår att en teaterverksamhet bör etableras i S:t Jakobi skola. I före detta S:t Jakobis lokaler ligger nu Al-Ahazarskolan. I skolan finns en teaterscen som skolan hyr ut till en privat aktör som har utrustat lokalen med teknik och i sin tur hyr ut scenen till teater- och dansföreställningar på kvällstid och helger. De aktuella avtalen mellan fastighetsägaren och skolan är avgörande för möjligheterna till en vidgad kulturverksamhet på den scenen. Då teatern som konstområde har en stor bredd och spridning i Stockholm bör man analysera vilka andra konstområden som är efterfrågade i närområdet och som har potential att fylla S:t Jakobis lokal som har en publikkapacitet på 585 personer.

Vällingby är en av tyngdpunkterna i stadens stadsutveckling. Kulturförvaltningen styrker analysen att det finns behov av mer kvalitativ, professionell kultur i Hässelby-Vällingby. Här är det nya kulturstödet vars målsättningar är att nå fler aktörer och prioritera den flerkulturella repertoaren en möjlighet som dock bygger på ett lokalt förankrat initiativ.

Ett framtida initiativ bör utgå från vilket kulturinnehåll som efterfrågas lokalt. Stadsteatern bör själva svara för vilka möjligheter som finns till en etablering av en del av verksamheten till Vällingby.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 13 december 2011 att stödja förslaget i den remitterade motionen.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 18 november 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen delar motionens slutsatser att ABC-staden under tidens gång förlorat många delar av den forna visionen, däribland kulturen. Precis som motionen beskriver saknas lokaler för utställningar, musik och dans. Möjligheterna till kulturellt utövande är numera få. Det som en gång var en blomstrande kulturstad del har idag endast kvar biograf och bibliotek.

Vällingby ligger så långt man kan komma i nordvästlig riktning i Stockholms kommun. Vällingby är stadsdelens knutpunkt med T-bana till Stockholm city och bussar till de 3/4 av stadsdelen som saknar tunnelbana - dvs Kälvesta, Vinsta, Nälsta, Grimssta, Backlura och Hässelby södra Villastad. Det tar drygt 30 minuter att åka tunnelbana från T-centralen till Vällingby och ytterligare upp till 20 minuter att nå de yttre delarna av stadsdelen med buss. Med tanke på att stadsdelens kommunikationer är tidskrävande, och att befolkningen de senaste åren ökat markant, finns ett starkt behov av kultur i professionell form lokalt i Hässelby-Vällingby.

Det finns en scen i bra skick i fd S:t Jacobis gymnasiums lokaler - en teaterscen som

även kallas "Vällingby teater". Teatern är idag utrustad av privat entreprenör och håller en hög standard. Denna scen nyttjas marginellt, och borde kunna användas mer. Scenen är större än Vasateaterns och rymmer en publik på 585 personer. Lokalerna hyrs i nuläget av den muslimska friskolan Al-Ahazarskolan och teatersalongen används av privat entreprenör som hyr ut lokalen till olika uppsättningar. För vidare beslut måste de aktuella förutsättningarna med nuvarande hyresgäster klargöras helt. En sådan mötesplats skulle också innebära många möjligheter till andra aktiviteter. Förutom de lokala vinsterna skulle teatern locka till sig besökare från hela västra Stockholm med omnejd, och bli den attraktiva mötesplats stadsdelen så väl behöver.

Stockholms Stadsteater AB

Stockholms Stadsteater AB:s tjänsteutlåtande daterat den 24 november 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Mot bakgrund av Vällingbys historia och antalet invånare i stadsdelen påtalar motionärerna det stora behovet av kultur, ett behov som motionärerna idag anser vara tillbakasatt. Vidare hänvisas till att det redan finns en lokal för teater i S:t Jakobi skola som endast i mycket begränsad omfattning används för teaterverksamhet. Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige beslutar att dels vidta åtgärder för att starta teaterverksamhet i S:t Jakobi, Vällingby, dels att det utreds om möjligheten att Stockholms stadsteater förelägger delar av sin verksamhet till Vällingby.

Stockholms stadsteater har mycket god erfarenhet av att skapa scenkonst utanför det stora teaterhuset vid Sergels torg. Parkteatern bedriver varje sommar en intensiv turnéverksamhet runt om i staden. Vi har också ett fullt utrustat teaterhus med egen ensemble och konstnärlig ledning i Skärholmen med verksamhet och teater riktat mot barn- och ungdomspubliken. Genom t.ex. differentierade biljettpriser och väl genomtänkt repertoarval har teatern också som ambition att attrahera nya publikgrupper till våra produktioner på scenerna i teaterhuset vid Sergels torg.

Stockholms stadsteater ställer sig inte främmande till att, i enlighet med motionärernas önskan, bedriva teater i Vällingby. Däremot ställer sig teatern tveksam till att förlägga del av nuvarande verksamhet där. Snarare bör ett åtagande för stadsteaterns räkning såsom motionärerna avser förutsätta en kraftfull resursförstärkning så att nuvarande verksamhet utökas med en scen i Vällingby utan att för den skull produktionen vid Sergels torg påverkas negativt.

Modern teater ställer stora tekniska krav på teaterhuset och detta både av produktionstekniska och säkerhetstekniska skäl. Det handlar om ljus- och ljudsättning, bild- och videoprojektion, tillgång på närverkstäder för exempelvis reparation av dekor och scenografiska element etc. Installation av teaterteknisk utrustning och inköp av apparatur är förenat med mycket stora kostnader liksom iordningsställande av lokaler till för teaterverksamhet adekvat standard och nivå. Vilka förhållanden som i detta hänseende råder i den lokal motionärerna hänvisar till som spelokal är oklart.

Inför ett kulturellt projekt av den dignitet motionärerna skisserar bör en vision formuleras som uttrycker vad man vill uppnå med projektet. Likaledes är det viktigt att definiera vilka konstnärliga ambitioner och vilka konstnärliga inriktningar projektet ska ha. Detta är ett arbete som normalt tar ganska lång tid. Det är också ett arbete som för att lyckas förutsätter att alla som berörs av projektet är delaktiga i processen. Sammanfattningsvis vill Stockholms stadsteater betona att man har goda erfarenheter av teaterverksamhet utanför huvudscenerna och att man därför inte är negativa till att utöka sin verksamhet med ännu en scen i Vällingby. Däremot måste ett ställningstagande i frågan föregås av en omfattande utredning avseende vilka ekonomiska medel som behöver tillföras för att realisera projektet. Inte minst måste utredas kostnaderna för de personella och tekniska förstärkningar som krävs. Till sist är det också viktigt att formulera en vision gällande avsikten med den nya verksamheten samt definiera den konstnärliga inriktningen för teatern i Vällingby.

RESERVATIONER M.M.

Kulturnämnden

Reservation anfördes av Ann Mari Engel (V), Anna Greta Leijon m.fl. (S) och Mats Berglund (MP) enligt följande.

Kulturnämnden beslutar att delvis tillstyrka motionen
Därutöver anför följande:

Vi tycker att det är en mycket bra motion som tar upp den viktiga frågan om bristen på kulturutbud i Hässelby-Vällingby.

Biblioteket i Hässelby Strand stängdes för mer än 3 år sedan och ett nytt bibliotek i Hässelby gård har planerats länge men omintetgjorts gång på gång. Bakom den senaste fördröjningen ligger stadshusalliansens olyckliga Boulton-affär.

I Vällingby C står medborgarhuset Trappan tomt och öde sedan drygt ett år, i avvaktan på den ombyggnad och modernisering som Svenska Bostäder har hela ansvaret för.

Trots att det finns ersättningslokaler för viss verksamhet är viktiga kultur- och samhällsytringar hemlösa. Musiklivet har mist lokaler för konserter och andra evenemang. Konstnärerna har förlorat lokaler för utställningar då både Trappan och Plaisiren vid Hässelby Slott, har försvunnit. Slottet är ju numera sålt och privatiserat.

Förvaltningen styrker behovet av mer professionell kultur i Hässelby-Vällingby men menar att det gäller mer innehållet än lokaler. Vi menar dock att tillgång till lokaler oftast är en förutsättning för att verksamheter ska kunna sätta igång och bedrivas. Lokalen på S:t Jacobi skola är utmärkt för ändamålet och man bör undersöka förutsättningarna för att starta reguljär verksamhet där. Samtidigt bör en dialog inledas med Stockholms stadsteater om möjligheterna att använda scenen för gästspel eller annan verksamhet, under förutsättning att teatern beviljas extra medel.



KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2011:58

2011:58

Motion av Kaj Nordquist och Bengt Roxne (båda S) om teaterverksamhet i S:t Jakobi, Vällingby

Dnr 328-2036/2011

Vällingby är en typisk del av Stockholms ytterstad med ett snålt kulturutbud. Bland annat, så finns ingen teater, varken kommersiell eller finansierad på annat sätt. Det finns för närvarande inte ens någon ordentlig lokal för musik eller dans.

Framför allt är utbudet kvällstid skralt.

Det finns knappast något annat som kan definieras som kultur än en biograf. Inom resten av stadsdelen Vällingby/Hässelby är situationen snarast ännu sämre.

Inom ett område med ca 60 000 invånare borde det finnas underlag för en rad olika verksamheter. Det förutsätter förstås att inte alla åker därifrån för att skaffa sig exempelvis kulturella upplevelser.

Detta förhållande är egentligen märkligt, då idén om ABC-staden hade Vällingby som ett världsberömt skyltfönster. Människor reste för drygt 50 år sedan från åtskilliga länder för att se in i framtiden genom anblicken av det nya Vällingby.

I denna tänkta framtid anlades bland annat en alldeles utmärkt lokal för teater. Den är förlagd till S:t Jakobi skola, som ligger alldeles bredvid tunnelbanan. Lokalen används nu i mycket begränsad utsträckning till teaterverksamhet och det är minst sagt resursslöseri.

Alla stockholmare, men i synnerhet de som bor i västerort, borde här få en fungerande teaterscen. Stockholms stadsteater borde förlägga en del av sin verksamhet ute i Vällingby och därmed öka graden av kulturutbud i en del av ytterstaden .

Vi föreslår att kommunfullmäktige beslutar att

1. vidta åtgärder för att starta teaterverksamhet i S:t Jakobi, Vällingby

- undersöka förutsättningarna för att Stockholms stadsteater förlägger en lämplig del av sin verksamhet till teaterscenen i S:t Jakobi skola.

Stockholm den 17 oktober 2011

Kaj Nordquist

Bengt Roxne